

NIEUWS DUURZAAMHEID CIRCULARITEIT DUURZAAMHEID HERGEBRUIK INFRA WATERBOUW

Thomas van Belzen | Eerste publicatie op 13 apr. 2023 | Laatst gewijzigd op 13 apr. 2023

Bedenk goed wat je met je oude betonnen damwandplank doet

Op een industrieterrein in Lelystad liggen 16.000 damwandplanken te wachten op een nieuw leven. "Er komt steeds meer animo voor."

Met oude betonnen damwandplanken kun je twee dingen doen: verpulveren en als funderingsmateriaal inzetten, of één op één hergebruiken, zowel horizontaal als verticaal. Beens Speciale Projecten kiest voor het laatste.

In Lelystad, op een industrieterrein aan het Havendiep, doen directeur Ewald Scholten en bedrijfsleider Harry Post hun verhaal vanuit een iets te krappe bouwkeet. In het hoofdkantoor is vanwege een verbouwing tijdelijk geen plaats.

Terrein vol oude materialen

De mannen zijn opgewekt. Want ondanks stikstof en vraaguitval gaat het prima met de Beens Groep, een innovatief familiebedrijf uit Genemuiden (zie kader onderaan de tekst). “We zitten voor 95 procent in het onderhoud. Vaarwegen. Bagger. Kades. Dan heb je minder last van het stikstofprobleem”, aldus Scholten.

“Deze locatie is al langer van ons. Maar jarenlang verhuurden we het depot. Tot 2021, toen we met Beens Speciale Projecten deze ‘doos’ zelf wilde gebruiken.”

Buiten ligt het terrein vol met oude bouwmaterialen, hele én halve voormalige waterbouwwerken. Staal. Beton. Basralocus. Zinkerleidingen, remmingwerken. Oude, versleten houten bruggen. En duizenden stenen damwandplanken die tientallen jaren in de bodem zaten van de Flevopolder.

Rotte kiezen en gave damwandplanken

De kerende planken werden overbodig. Te kort voor de toekomstige vaarweg, die dieper is. Normale infrabouwers rukken ze uit de grond als rotte kiezen en verpulveren ze. Beens Speciale Projecten, de duurzaamheidsclub van het moederbedrijf, haalt ze me kettingen zorgvuldig uit de bodem en geeft ze een nieuwe bestemming in ondiepere vaarwegen. “Meestal is de technische levensduur nog prima. Soms moeten we ze iets aanpassen of bewerken”, licht Post toe.

Duurzaam gezegd, minder makkelijk gedaan. Je kunt wel oude damwandplanken hebben en opslaan, de vraag is: wie neemt ze af?

Post: “Er komt steeds meer animo voor. Overheden hebben de opgave om in 2030 50 procent circulair te zijn. Dit avontuur begon met goede contacten die ik had met de provincie Overijssel. ‘Geweldig’, zeiden zij toen ik vertelde over onze oude damwandplanken. Nu passen wij ze toe op een vaarwegproject in Hasselt. De vaarweg moest daar worden omgelegd en de bestaande damwand voldeed niet meer.”

Acht kilometer

Meerdere opdrachtgevers staan in de rij, weet Scholten. “Wij zijn geen handelaar en dat willen we ook niet zijn, maar we opereren met speciale ogen. Waar komen materialen beschikbaar en waar wordt een damwand vervangen? Is er geen match, dan slaan wij ze hier op.”

Dat opslaan – de damwandplanken worden op het terrein in Lelystad opgestapeld – moet wel zorgvuldig gaan, want ze moeten heel blijven. “Hier ligt denk ik wel acht kilometer aan planken”, zegt Post. Dat is nogal een hoop, maar daar maken ze zich bij Beens Speciale Projecten geen zorgen over. Er wordt wel een bestemming voor gevonden. Neem de verbouwing van het bedrijfsgebouw tegenover de keet. Toen daar nieuwe vloeren nodig waren, dachten ze ineens: kunnen we die damwandplanken niet gebruiken?

Primeur

En zo geschiedde. Ze sloegen aan het rekenen, schakelden een constructeur in én berekenden de druksterkte. Toen alle lichten op groen stonden, schoven ze de oude planken als mannetjes en vrouwtjes in elkaar. Ondanks de extra stevige fundering die nodig is voor deze zwaar over-gedimensioneerde constructie, zijn ze er blij mee en hebben ze een primeur: een vloer van damwandplanken.

Een duurzaam geintje? Nee, het is meer dan dat, benadrukt het vindingrijke tweetal. Post: “Dit is *practice what you preach*, laten zien waar je voor staat.

Maar wij zijn geen ideële mannen ofzo. Wij willen ook geld verdienen en dat doen we. Maar het is leuk om hiermee bezig te zijn, het geeft voldoening en onze klanten worden er enthousiast van. Al vinden zij het lastig om die duurzame uitvraag te organiseren.”

In de verbouwde loods van Beens Speciale Projecten fungeren oude betonnen damwandplanken als vloer. Foto: Beens

Veranderende normen

Normen spelen het hergebruik van oude waterwerken of delen ervan ook parten, zeggen de twee. Zo werden de eisen voor de betondekking van damwandplanken (afstand tussen de buitenkant van het beton en het meest dichtstbijzijnde wapeningsstaal, om te voorkomen dat staal gaat roesten) steeds strenger. “Dat vraagt om opdrachtgevers met lef”, zeggen de twee pioniers. “Kies je voor de nieuwe, of voor die oude van ons die nog in een prima technische staat zijn, maar een iets te lage dekking hebben?”

Moeten leveranciers in hagelnieuwe onderdelen vrezen voor hun handel?

Scholten denkt van niet. “We nemen ook nog gewoon stalen damwanden af. Betonnen damwandplanken kun je alleen in gebieden toepassen met zandlagen.”

“Dit is meer dan een duurzaam geintje.” Foto: Beens

Nog 16.000 te gaan

Bedenk goed wat je met die oude damwandplank doet. Of beter gezegd: wees er zuinig op. Dat is een kwestie van goed rentmeesterschap, vinden Scholten en Post.

In Lelystad liggen nog 16.000 planken die wachten op een nieuwe bestemming. En dat kunnen er nog meer worden. “Of we ze allemaal kunnen slijten? Daar twijfelen we geen seconde aan. Op dit moment zijn we met zes, zeven projecten bezig, dan gaat het hard.”

De Beens Groep

Geel en zwart zijn de ‘clubkleuren’ van de Beens Groep uit Genemuiden. Karst Beens richtte het familiebedrijf in 1959 op toen er veel grondwerk was in de voormalige Zuiderzeepolders. Tegenwoordig opereert het waterbouwbedrijf op de grens van land en water in heel Nederland. Van damwanden slaan tot de bouw van complete havens, van baggerwerk tot het innovatief vervangen van kadeconstructies in Amsterdam. Het bedrijf (jaaromzet: 65 miljoen euro) heeft 130 werknemers in dienst en vestigingen in Amsterdam, Lelystad, Schagen en Genemuiden.